

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Divendres, 7 de setembre de 1922.

Els grans problemes de la ciutat

III

La hisenda municipal i el crèdit de la ciutat

FA més de dos anys que la majoria nacionalista governa al Municipi, i no amb paraules, sinó amb l'anàlisi dels fets podem anar repassant el resultat i l'eficàcia de la nostra tasca.

La vida col·lectiva, com la individual, sempre és susceptible de millores i de progressos. La suma perfecció mai no pot assolir-se. Totes les ciutats, en tots els moments, fins en els més esplendorosos, tenen problemes a resoldre, millores a fer, reformes a començar i serveis a perfeccionar: que la humanitat va caminant sempre i els homes no fan sinó anar empenyent en aquest camí les col·lectivitats de les quals formen part.

La nostra ciutat no ha d'ésser ni és una excepció. En qualsevol moment de la seva història ha tingut i tindrà serveis defectuosos, carrers nous a obrir, urbanitzacions a fer, organismes a crear, millores materials o espirituals en gestació.

Però cal reconèixer que als començaments de 1920, quan l'actual majoria rebé, per la voluntat del cos electoral, el govern de la Ciutat, l'estat de tots els serveis municipals era tan deficient, les obres indispensables i urgents que l'opinió reclamava eren tanques i tan importants, que gairebé es pot dir que la tasca semblava superior a les nostres forces.

Era difícil, difícilíssim, decidir per on havíem de començar. La neteja pública aixecava protestes cada dia; la xarxa de clavegueres, incompleta, deixava barriades senceres sense sanejar; l'abastiment d'aigües estava a mans d'una empresa particular; la llum pública era tan defectuosa que gairebé deixava a les fosques la Ciutat; els transports i comunicacions, servits únicament pels tramvies, insuficients i en estat deplorable; la via A de la Reforma, sense acabar, i les altres dues vies sense esperança de realització immediata; els paviments en mal estat; els adossats de l'Eixample construïts sense cap pla orgànic i fets a clapes, amb solucions de continuïtat, per a servir interessos particulars, amb pretericció evident de l'interès públic; els mercats desorganitzats per abusos i corrupteles; les urbanitzacions pròpies de gran ciutat totes per fer; l'Exposició en projecte; un sol grup escolar en construcció; el personal excessiu i revoltat a cada moment; els pressupostos saldant-se amb dèficits fabulosos que eren anunci segur d'una fallida ben propera i inevitable; i el deute creixent cada dia, sense deturador i sense que representés ni un augment de patrimoni, ni una millora de serveis.

Davant d'això, s'imposava sanejar i reforçar la hisenda municipal i restablir el crèdit del Municipi, que és, en definitiva, el crèdit de la Ciutat.

Sense aqueixa prèvia tasca hauria estat esforç eixorc i perdut. Una ciutat com Barcelona pot i ha de fer grans coses, però li és precisa una hisenda forta i sanejada i un crèdit sòlid que li faciliti els cabals necessaris per a emprendre les grans obres de la seva reconstitució.

I per aquí vàrem començar, si bé cal dir, per a fer justícia, que ens ajudà moltíssim el pressupost aprovat per l'Ajuntament anterior, en el qual s'establiren les bases dels nous impostos, implantats i consolidats per nosaltres.

Han passat dos anys i els resultats no poden ésser més fadaguers. Fins pot dir-se que han superat els càlculs dels més optimistes.

Per a demostrar-ho n'hi haurà prou amb consignar unes quantes dades comparatives:

Recaptació ordinària de l'Ajuntament per tots conceptes, amb la sola exclusió del producte d'emprèstis.

Mitjana regionalista

1918	Pessetes 28.000.000
1919-20	" 28.500.000

Mitjana majorista

1920-21	Pessetes 43.500.000
1921-22	" 54.000.000

Les xifres precedents parlen amb més eloqüència que tots els discursos. Però per a treure'n les veritables conseqüències, cal comparar-les amb les de despeses dels exercicis respectius:

1918	Pessetes 40.800.000
1919-20	" 45.000.000
1920-21	" 51.500.000
1921-22	" 60.000.000

Així pot veure's com en un bienni s'han augmentat els ingressos ordinaris recaptats en 2 milions, i s'ha disminuït el dèficit real del pressupost ordinari de 16 milions a 6 milions.

Cal tenir en compte que durant aquests dos darrers anys s'han hagut d'augmentar els sous i jornals dels empleats i obrers municipals, així com els preus de totes les obres en curs i dels serveis que es presten per contracte o per administració, portant això un augment de molts milions en el pressupost de despeses. Sense aquest fet inevitable i que ha vingut a dificultar la nostra actuació, el dèficit hauria ja desaparegut del tot i se saldarien amb gran superàvit els pressupostos municipals.

* *

El sanejament de la hisenda per l'augment de recaptació corrent i la reducció del dèficit ha repercutit de seguida en el crèdit municipal i s'ha traduït en la cotització dels valors emesos i que ha anat emetent l'Ajuntament.

Vegis, en prova d'això, les següents dades:

Cotització de valors municipals

	1920	1921	1922
Títols del 4 1/2 0/0	76	75	79'50
Bons de Reforma.	78	73	81'50
Títols 6 0/0 de 1921.		94	97'00

* *

Aquesta tasca de reconstitució de la hisenda i del crèdit de la ciutat ha canviat totalment les perspectives que presentava l'Ajuntament en entrar a governar-lo la majoria nacionalista el primer d'abril de 1920.

Les grans obres que la ciutat exigeix, les reformes i millores de serveis, la creació d'institucions que responguin al nom i a la importància de Barcelona, les urbanitzacions i l'Exposició en projecte, són avui, no solament possibles, sinó de fàcil i ràpida realització.

La Ciutat se n'ha donat compte amb clara intuïció, i fa poques setmanes ratificà amb un esplèndid referèndum, suscrivint en dos dies un emprèstic de 40 milions, la seva confiança en l'Ajuntament de Barcelona.

E. MAYNÈS GASPÀR.

Festa patriòtica a Sant Just Desvern

Un entusiasta patriota, En Gaspar Modolell, volgué solemnitzar l'acabament de les obres de la seva esplèndida casa, issant al cim d'aquesta una bandera barrada que simbolitzés els sentiments d'una llar de patriotes catalans. Aquest acte tingué lloc el propassat dimecres.

Amb aquest motiu, el senyor Modolell donà seient a la seva taula, oferint-li un sopar exquisit, al leader del nacionalisme, En Francesc Cambó, el diputat pel districte, senyor Miralé, el senyor Cartes i la seva esposa. En Joan B. Modolell, N'Antoni Nogueras, Martí i Josep M. Prat, i Josep Modolell.

Acabat el sopar, En Gaspar Modolell va aixecar-se, dient que aquell dia era el més feliç de la seva vida, puix ajuntava l'amor a la seva família a l'ideal de Pàtria, representant aquest en aquell acte pels senyors Cambó i Miralé, als qui Sant Just Desvern devia la seva riquesa material per a la magna obra de l'empeñat de la carretera i la riquesa espiritual per la lleu de patriotisme sembrada.

En Cambó contestà a En Modolell, en exquisits parafrasis, dient que el sentiment de pàtria és continuació del de la família, i que, caes com la d'En Modolell asseguraven la continuïtat de l'obra catalanitzadora i donen el convenciment que Catalunya no pot morir mai.

Referint-se a En Miralé, digué que se sentia orgullós d'ell, i que així ha de pensar sempre el districte, que no ha de voler cap altre diputat, sobretot, després de la brillant campanya que amb tant d'èxit està portant a cap, a favor de la repatriació dels soldats, campanya que, tothom sentia però que mancà qui tingués el valor cívic d'iniciar.

Acabà fent vots per la prosperitat de l'afamília Modolell, de Sant Just i de Catalunya.

Després d'aquestes paraules, dos dels invitats sortiren al balcó de la i en mig de grans aplaudiments va hissar-se la bandera de la Pàtria. En aquell moment, En Miralé dirigí la paraula al públic, agraint emocionat les amables paraules que per a ell havia tingut En Cambó, fins el punt que no sabia què agrair més: si l'a-

mistat que les inspirava o la bondat dels seus electors que amb l'afecte que li demostraven feien semblar justes les paraules d'En Cambó.

Acabà felicitant En Modolell per aquesta festa tan simpàtica, i dient-li que quan la bandera barrada onegi a totes les llars haurà sonat l'hora de la llibertat de Catalunya.

Seguidament, i en mig de grans aplaudiments, va parlar En Cambó, qui féu un gran discurs, dient que la bandera no era un drap de colors sinó la encarnació d'un amor superior a tots els amors humans.

Cal estimar la bandera — digué — perquè és el símbol de la Pàtria, i per això, tots els catalans han de posar-la, com En Modolell, damunt de llur casa, per damunt de totes les petites passions, ja que aquestes moren, i Catalunya, no.

Va repetir la satisfacció que havia tingut d'assistir a aquella festa, donada per En Modolell, qui era orgull del seu poble i honra de Catalunya.

El públic va ovacionar-lo, donant crits de Visca Catalunya, En Cambó i En Miralé.

De seguida, al só d'una orquestra de «Trigans», va començar el ball, al qual assistiren les famílies Bosso, Vendrell, Martorell, Vila, Sitges, Esmarats, Aguilera, Espinell, Soler de Morell, Biosca, Olaguer, Castella, Pascual, Ors, Rosés, Rialp, Melchor, Carbonell, Cussó, Secull Domènech, etcètera. També fere nact de presència a la festa l'alcalde de Sant Just Desvern, Juní En Farriol Navarra i el primer tinent d'alcalde, En Josep Carbonell.

Els senyors Cambó i Miralé abandonaren Sant Just, a mitja nit, essent acomiadats afectuosament.

Per la repatriació

L'ACTE DE DIUMENGE

A l'Assemblea de pares de soldats d'Àfrica queindrà lloc el vinent diumenge, a les onze del matí, al Teatre Tivoli, hi pondran part, fent ús de la paraula, ultra els senyors N'Antoni Miralé, En Lluís Companys, En Joaquim Ferrer, En Rafael Glosas, En Francesc Macià, ja anunciats, i En Lluís Figuerola, diputat a Corts pel Vendrell.

Es reben ja nombroses adhesions d'entitats importants d'aquesta capital, com de diverses corporacions de Catalunya per l'assistència al dit acte.

Les Idees i les Imatges

TRES LLIBRES

... En posar avui punt a aquesta sèrie de notes al marge de les idees i sentiments nacionalistes en general, tenint en compte la nostra qualitat particular de nacionalistes catalans, retem homenatge a tres llibres fonamentals del nacionalisme nostrat:

Ens referim a «La Nacionalitat Catalana», a «Regionalisme i Federalisme» i a «La Tradició Catalana».

En els tres s'hi reflecteix, certament, el passat, el present i l'esdevenidor de la personalitat de Catalunya. Són llibres curulls i dinàmics en tots sentits. Si gaudíssim, però, forçar un xic llurs característiques i significacions respectives i classificar-los especialitzant-los, escriuríem, potser:

La lectura, reflexió i discussió del llibre d'En Prat de la Riba, és la més indicada per a donar-nos consciència del nostre passat.

La lectura, reflexió i discussió del llibre d'En Lluís Duran i Ventosa, és la més indicada per a donar-nos consciència del present.

La lectura, reflexió i discussió del llibre del bisbe Torras i Bages, és la més indicada per a donar-nos consciència de l'esdevenidor.

JOSEP MARIA JUNOY

Conferència del Sr. Vallès i Pujals

Aquest vespre, a un quart de vuit, es farà la clausura del Quart Curs d'Humanitats a l'Escola del Treball.

El senyor Vallès i Pujals donarà una conferència sobre l'obra integral de la Mancomunitat de Catalunya.

Municipi

LLUMI

Els senyors Tusell i Escollà han presentat una moció a la Comissió de Foment interessant que s'instal·li la il·luminació elèctrica necessària al carrer de Verdi, de la barriada de la Font d'En Fargas.

PER A REPINTAR ELS FANALS

La subhasta relativa al repintat dels fanals del Passeig de Gràcia i Plaça de Pi Margall ha estat adjudicada, provisionalment, a don Pere Pascual Marrugat, per la quantitat de 4.500 pessetes.

APAT

Amb l'objecte d'invitar-lo ha visitat a l'alcalde la Comissió organitzadora del banquet en obsequi de l'actor català Avel·lí Gascó, el qual tindrà lloc el dia 14 de setembre al restaurant de la «Font del Gat».

UN ESCRIVENT

Aquest Ajuntament, en la sessió del dia 23 del corrent, prengué l'acord de proveir una plaça d'escriptor sota les següents condicions:

Primera. Els aspirants hauran de reunir les condicions exigides per article 29 del Reglament d'empleats.

Segona. El Tribunal el formaran el senyor alcalde o el regidor en qui delegui la seva representació; i els regidors don Rafael Canals i don Martí Esteve.

Tercera. El Tribunal quedarà facultat per a disposar tot el que es refereixi al compliment de la tasca que se li encomani.

Quarta. El que resulti nomenat disfrutarà del sou anual que el pressupost assigna als de la seva classe (3.000 pessetes anuals), i tindrà els deures i drets que el Reglament li confereix, i

Cinquena. Es concedeix un termini de quinze dies, a partir de la publicació de l'anunci al Butlletí Oficial, per a la presentació de les instàncies en dies i hores de despatx, al Registre general de Secretaria.

La fallida d'Europa

Davant la crisi present de l'Àustria i l'Alemanya, que repercuteix a tota l'economia europea, tenen un interès notori les declaracions de Mr. Cox, ex-governador d'Ohio i ex-candidat democràtic a la Presidència dels Estats Units.

Remarca Mr. Cox el fet que l'Europa Central camina ràpidament envers la dissolució i la fallida. L'Àustria ha arribat ja pràcticament a una situació de bancarrota. L'Alemanya s'atansa cada dia amb més velocitat a una situació anàloga. Els països d'Europa — afegeix — resten empannats en l'afar de les reparacions. Si els Estats Units no vénen en auxili d'Europa, la crisi no té solució.

Mr. Cox estudia les finances de França i d'Alemanya i en dedueix la necessitat d'aconseguir l'estabilització econòmica dels dos països. Sense aquesta estabilització — diu — la catàstrofe financiera és inevitable.

No creu Mr. Cox que França pateixi un militarisme agressiu ni que Alemanya fabriquï municions o cerqui una nova guerra. El que passa és que Alemanya té vint milions d'habitants més dels que pot mantenir sense una intensa producció industrial. Quan el dòlar valia cent marcs, o dos cents marcs, encara oferia un cert avantatge mercantil el foment de la indústria alemanya. Ara, però, amb la caiguda del marc, els Bancs no poden atendre les indústries del país en la compra de primeres matèries i proveïments. Si no arriba aviat el remei, les botigues hauran d'ésser tancades, milions d'hommes quedaran sense feina, i l'hivern representarà l'amenaça de la misèria o la misèria mateixa. La fallida econòmica implicaria la caiguda del Govern. Si Alemanya cau, França no cobra, i si França no cobra no podrà suportar la pèrdua que això significa sense greus conseqüències.

Cal, doncs, cercar un remei i cercar-lo tot seguit. Fa pocs dies, a Berlín, el canceller Wirth deia a Mr. Cox: «Si els Estats Units no s'interessen immediatament pels afers d'Europa, tot és perdut a Alemanya, i també a l'Europa Central.»

Mr. Cox opina que encara pot ésser evitat el desastre, si els Estats Units en prenen la iniciativa i designen Mr. Hoover com a àrbitre en l'afar de les reparacions. M. Cox creu que tots els països, començant per França, acceptarien la decisió de Mr. Hoover quant a la suma que realment pot pagar Alemanya. Resolt aquest problema de les reparacions, Alemanya i França, que necessiten grans emprèstits, trobarien crèdit. Àustria, també. Aleshores — diu Mr. Cox — lluiria una nova aurora.

L'ex-governador d'Ohio, per a convèncer l'opinió del seu país, exposa tres consideracions: 1: Si, cedint a una pressió d'ordre moral, volem alleujar la misèria, cal que aprofitem aquesta avinentesa; 2: Si ens limitem a motivacions d'ordre pràctic i volem mercats per als nostres productes, cal garantir la rehabilitació econòmica d'Europa; 3: Si creiem que els deutes interaliats han d'ésser satisfets, cal que recordem qui són els deutors del món i compreguem que si consentim que alguns d'ells davallin ara a la bancarrota, no hi haurà ja mai ni la més remota probabilitat de cobrar llurs deutes.

«La sort del món — acaba Mr. Cox — és a les mans dels Estats Units. Els dies que ara siguin perduts en trigances produiran després anys de penediment. D'Europa, el bressol de la nostra immediata ascendència, ens arriben precés que Amèrica escoltarà, i en escoltar-los, no els deixarà sense resposta.»

Es molt interessant constatar que els nord-americans comencen de donar-se compte de les obligacions llurs envers Europa i el món. Aquestes paraules de Mr. Cox coincideixen essencialment amb els darrers paràgrafs de la famosa conferència donada a la Residència d'Estudiants de Madrid fa tres mesos per l'il·lustre cabdill del nacionalisme català.

Deia aleshores el nostre Cambó:

«Els Estats Units no podran cobrar llurs crèdits contra Europa; i dic més, no els convidaria cobrar llurs crèdits contra Europa. I a més, hauran de participar, en la mesura que imposa la seva superioritat financiera, a l'esforç a realitzar per tots a fi de salvar la crisi russa. Només les noves i considerables aportacions de diner que els Estats Units hauran de fer a Europa, si són invertides en augmentar la capacitat de producció i de consum d'aquest continent, els podran ser reintegrades amb el temps.»

Els nord-americans han de comprendre que, amb la guerra (i no precisament, ni principalment, per la seva participació militar) la seva posició mundial ha mudat. Avui són un membre, el més important sens dubte, de la col·lectivitat universal dels pobles civilitzats. I en el món, hi ha llocs que no poden ésser declinats ni dimissits i que imposen deures, als quals, per propi interès, no s'hi pot fer manament.»

Ara, Mr. Cox confirma i dona actualitat a aquesta predicció.

Generalitat

Han complimentat el president de la Mancomunitat:

Una comissió de pares de soldats que tenen llurs fills a l'Àfrica per a invitar-lo a l'acte que celebraran diumenge al teatre Tivoli, a les deu del matí.

El professor senyor Novellas, de l'Escola d'Alts Estudis Comercials.

Els senyors Llorens i Artigas i don Félix Elias.

El professor de l'Escola d'Agricultura Rnd. M. Faura.

El director de l'Escola de Zootècnia senyor Rosell.

L'ex-diputat senyor Florensa.

El Rnd. Higiní Anglés.

També visitaren al senyor Puig i Cadafalch i al senyor Vallès i Puigjals els senyors Agell i Agell i Ruiz.

Castellà, director de l'Institut d'Orientació Professional de Barcelona per a oferir-li el llibre de les comunicacions i actes de la Segona Conferència Internacional de Psicologia aplicada a l'Orientació Professional i a l'Organització científica del treball. Aquesta obra forma un volum de més de quatre centes pàgines il·lustrades amb nombrosos gravats, estadístiques i fotografies.

El president de l'Assemblea rebé un telegrama del senyor Valls i Taberner fent-li present que no li era possible assistir a la primera reunió de l'Assemblea de la Mancomunitat.

El conseller doctor Estadella no pogué assistir a la sessió d'ahir per trobar-se lleugerament indisposat. No obstant, dirigí al Consell la seva adhesió als acords que aquest prengué.

AL DIA

El «Llibre d'or»

I

En 1878, quan jo començava a escriure versos, i poc temps abans que eixís en «La Renaixença», el meu primer treball periodístic — al volt dels dotze anys — la patriòtica empresa del malaguanyat diari catalanista publicava un recull de nostres millors poemes que bateja amb el nom de «Llibre d'or de la moderna poesia catalana». Al «Llibre d'or» va seguir el «Llibre de la Patria», i a aquest el «Llibre de l'Amor» i el «Llibre de la Fe».

Les edicions d'aquests llibres són exhaurides: els catalans d'avui han d'acudir a les biblioteques si volen fer-se càrrec de la poesia catalana vuitcentista; i a les biblioteques el nostre jovent hi cerca més les literatures estrangeres, que la nostra. Per això, desgraciadament, és desconeguda, de molts que en blasmen i se'n burlen, la literatura de dues generacions entusiastes de la nostra llengua, de la nostra història, de la vida i l'ànima de Catalunya, de tal manera, que un dels nostres primers poetes actuals, no fa gaire temps, em confessava desconèixer com a poeta En Bertran i Bros, que per consell meu va llegir i sobre l'obra del qual donava, mesos passats, una conferència a l'Ateneu Barcelonès, lloant-la com es mereixia.

Ni a En Bertran i Bros, l'autor de la formosa i elegantíssima «Lletre de convits», ni a En Pons i Gallarza, l'inspirat cantor de «La muntanya catalana», ni a l'Adolf Blanc, l'èpic ressuscitador de les ruïnes patries, ni a tants altres no els coneixien, ni potser encara els coneixen dos dels més inspirats poetes joves, que són esperança de la nostra lírica.

Sempre hi ha hagut, i en totes les literatures, un cert menyspreu dels joves per als vells; les escoles noves, creient-se, equivocadament, posseïdores i definidores de la veritat artística, no pensen que altres escoles vindran a enterrar-les; i que per sobre de totes i de tots els temps i de totes les lluites i de totes les passions i de tots els egoïsmes, triomfa la bellesa, la inspiració, el sentiment i l'expressió de l'ànima artística i de la pensa creadora. A Catalunya aquest tarannà es manifesta amb una cruïra, amb una passió com en cap altra terra, degut, crec jo, entre altres raons, a que no hem tingut cap crític (i) amb autoritat suficient per a fer triomfar les belleses de la nostra literatura vuitcentista, i a que, en pocs anys, la transformació de la nostra llengua, en sintaxi, en prosòdia i en ortografia ha estat radical.

Molts dels joves escriptors a les mans dels quals cau casualment alguna obra vuitcentista remarcable, la refusen sobtadament al trobar-se amb un llenguatge i una ortografia diferents dels seus, que creuen perfectes, i no volen o no saben, per entre aquella ortografia i aquell llenguatge (que, en escriure'l, el vell poeta, era un avenç i un perfeccionament de l'idioma) cercar i descobrir l'ànima del poeta, la sobirana inspiració del qual deixa molt enrera, mantes vegades, la petita dissertació filosòfica o amorosa, tancada entre la novíssima sintaxi i la darrera reforma ortogràfica del jove escriptor.

Quan als que avui entrem en la vellesa àrem joves, també ens burlàvem dels vells de llavors: d'En Milà i Fontanals, d'En Rubió i Ors, de l'Aguiló, d'En Fortesa, d'En Balaguer, i, sobretot, d'En Pitarrà, que enllaçava la primera generació literària amb la nostra; però els llegíem, els comentàvem i posàvem damunt del nostre cap ses obres belles. I, moltes vegades, els imitàvem inconscientment.

Per a tots era un honor que l'Aguiló ens rebés en son domicili, o entre els incunables arnats de la Biblioteca universitària; que En Briz, el primer nacionalista, el primer separatista conscient de la renaixença catalana, ens admetés uns versos per al «Gay saber» o ens llegís, entre cançons i cançons populars, uns estranys cançons; que En Milà i Fontanals ens escoltés una poesia, fent-ne crítica justa i sovint encoratjadora. En les penyes del Cafè Suís, del Cafè del Segle XIX, del Cafè Fivaller, o del de París, desapareguis els tres darrers, fa anys, es parlava en broma, moltes vegades, dels nostres vells, però en mig de la broma, s'alçava la veu d'un recitador, reïraient una estrofa inspirada d'un d'aquells poetes, i tots l'admiràvem i l'aplaudíem, i recordàvem altres estrofes i poesies enteres, i, en el fons del cor, es llumaven aquells precursors que fundaren els Jocs Florals i la nostra

Per l'autonomia universitària

La Universitat de Saragossa

El rector de la Universitat de Saragossa, En Gonçal Calamita, ens prega la publicació de les ratlles següents:

«La Universitat de Saragossa ha defensat l'autonomia, més que amb les paraules, amb les obres. Durant un quart de segle l'ha vinguda preparant pràcticament, sentint-se capacitada per a realitzar-la, en promulgar-se el real decret del 21 de maig de 1919. El juliol del mateix any, abans que cap altra Universitat, presentava al ministeri el seu Estatut, addicionant-lo amb peticions que indicaven lletalment el que havia quedat incomplet en la radical obra del senyor Silió. Algunes d'aquestes peticions foren ateses en el projecte de llei del senyor Prado Llacort i en el que el senyor Silió va presentar a les actuals Corts.

Tot això, que sembla propi encomi, s'exhibeix sols per a provar, amb l'exemple de la de Saragossa, que les Universitats espanyoles estaven preparades per a l'autonomia. Aprovats els seus Estatuts el setembre de l'any 1921, la Universitat de Saragossa ha elaborat els seus plans d'estudis, ha constituït els seus òrgans de govern, amb intervenció dels escolars, ha redactat els seus reglaments complementaris i ha planejat la seva vida financiera.

Per això, el seu senador, en notar que la hostilitat d'alguns senadors impressionava al ministre d'Instrucció Pública, li va demanar que reduís la concessió de l'autonomia a les Universitats que la volguessin; com li ho demana, reforçant el que sol·licitava la mesa de l'última Assemblea, que convoqués a una Assemblea Universitària, que li donés autènticament l'actual opinió de les Universitats.

Inútil ha estat tot això, com inútil ha estat fer notar que no es podien esperar els partidaris d'una Autonomia moderada si es limitaven a reconèixer, no l'obra del senyor Silió, sinó l'obra de les Universitats. Aquestes, en possessió d'una personalitat que els és indispensable, i que ri el centralisme francès nega a les seves, havien realitzat l'autonomia pedagògica i administrativa que totes les Assemblees han vingut unànimament reclamant, a l'ltima per realitzar, de l'obra del senyor Silió, el cobra-

ment de les matricules per les Universitats; la designació, per aquestes, dels seus catedràtics; i la implantació de l'examen d'Estat. Aquest ho havia d'imposar el ministre; els catedràtics no els havia de nomenar la Universitat fins que els pogués pagar, canviant en subvenció a les Universitats la xifra que els pressupostos prevenien per a escalafó; i les matricules, no les podien cobrar, mentre no s'excepcionés el que disposa la llei del Timbre.

Cap temença podia inspirar, tant, a cap ministre, i menys al Senat, el que seguís vigent el real decret amb què el senyor Silió va atendre els que les Universitats demanaven. El que era petició d'aquestes, quedava atès. El que havia afegit el senyor Silió quedava en suspens virtualment, sense que la «Gaceta» hagués de venir a transmetre i potser paralitzar la vitalitat universitària.

Per obra del real decret del 31 de juliol, queden anul·lats uns Estatuts i una reglamentació complementària que, amb la millor vocació i abnegada intensitat, redactaren i vivien ja totes les Universitats del Regne; es treu als escolars tota participació en la vida universitària; es dificulta a les Universitats l'acceptació de subvencions, donatius i llegats; la Universitat perd el govern de si mateixa; queda condemnada a no renovar els seus plans d'estudis i a no poder adaptar-los a les peculiaritats regionals; i ven empèditada l'amplitud dels seus deures en veure reduïda l'esfera de la seva responsabilitat.

Universitats sense personalitat, amb les aspiracions científiques limitades per la privació del Doctorat, divorciades de la Societat en no poder-hi deure ajuda; amb catedràtics reduïts a la missió d'empleats, en treure'ls participació en el seu govern, qui sap la depressió que el rebutjament oficial de l'autonomia pot causar-hi, si no encerten els seus Claustres a compensar l'equivocació del Poder?

Les universitats parlaran quan recobrin la vida corporativa, durant l'eclipsi periòdic de la qual ha actuat el Senat i ha parlat la «Gaceta». Elles manifestaran la seva opinió isoladament o en una nova Assemblea universitària. Els que estan a davant de la de Saragossa esperen el que el seu Claustre acordarà el setembre; i esperen segurs que l'aspiració sostinguda durant un quart de segle, i que va arrelar amb potent vida en aquests tres últims anys, no es pugui esvaïr definitivament. Estem en un incident més de la vida treballadora de l'autonomia universitària. Estem sotmesos a la prova, de si som prou purs per a merèixer-la, prou poderosos per a aconseguir-la i prou forts per a conservar-la.»

Cultura

Demà, a dos quarts de dotze del matí, tindrà lloc a l'Escola Industrial (Institut de Química Aplicada), la conferència que, com a clausura de l'Exposició Escolar i per a donar compte dels resultats del curs a l'Escola d'Indústries Químiques, donarà el director de la mateixa, don Josep Agell i Agell.

El governador a Castellersol

Ahí al matí, a les onze, va arribar a Castellersol el governador civil senyor Martínez Anido, segons sembla, amb el propòsit d'anar de cacera a la propietat «El Verdaguers».

L'alcalde de Castellersol senyor Cuspinera va tenir notícia d'aquesta vespre del viatge del governador, acordant l'Ajuntament anar-lo a rebre a la carretera.

Per trajecte es muntaren parades extraordinàries de guàrdies civils i mossos d'esquadra.

Suposem que l'alcalde de Castellersol haurà parlat al governador del mal estat de la carretera de l'Estat, com haurà pogut apreciar amb el viatge, i li haurà demanat el seu ajut per a la seva reparació.

literatura.

Tot això m'ha fet pensar el «Llibre d'or», al caure avui, com un vell amic, a les meves mans, regirant la biblioteca d'«El Paradís». Cap a llevant hi ha gropa: llampa a l'horitzó: la mar com si pressentís vent de tempesta, s'estremeix i panteixa; l'horitzó és més petit; el paisatge, trist, com precursor del temps autumnal; hi ha solada de fruita entorn dels presseguers i les pereres; les roses tardanes s'esfullen. El mar, les muntanyes i el Parc ens refusen. Llegim, sota l'ampia vela que ens guarda de la humitat, el «Llibre d'or».

POL

El Paradís-Bagur, 23-8-22.

(1) L'Ixart i En Cerdà són poc coneguts de la generació noucentista.

Polítiques

EL CATALA A L'AJUNTAMENT DE CALDES DE MONTBUY

En la darrera sessió de l'Ajuntament de Caldes de Montbuy el regidor nacionalista N'Antoni Poch Puigades va fer manifestacions honorant la nostra volguda llengua, dient que fóra molt convenient que en totes les relacions en les quals hagi d'intervenir l'Ajuntament, fora de la part oficial, es fes ús de l'idioma català.

de la Comissió d'Acció Política, aquests havien també d'ésser fidels al senyor Puig i a la Mancomunitat, evitant-li que firmés. Efectivament, el bloc no s'ha disgregat, i d'això se'n felicita el senyor Bofill, el qual acaba celebrant que el President, amb les seves paraules, hagi vigoritzat la unió que fins ara hi ha hagut entre tots els partits de l'Assemblea i saluda novament en nom del grup d'Acció Catalana, que està format pels senyors Abad, Bassols, Bofill, Gell, Massó, Picart, Roger i Vidal de Llobatera.

Acabat aquest debat, la Presidència aixeca la sessió a dos quarts de nou.

Aquest matí, els diputats de la Mancomunitat faran una visita corporativa als Museus.

Els diputats es trobaran a les onze al Parc.

L'onze de setembre d'enguany

LA LLOSA D'EN RAFAEL CASANOVA

Acostant-se la data, 10 de setembre, de l'acte solenníssim de descobrir la llosa que cobrirà la tomba on descansan les despulles de l'últim Conseller en Cap. En Rafael Casanova, la Comissió organitzadora prega a totes les entitats de Barcelona i de fora que encara no hagin retornat les llistes de subscripció, se serveixin transmetre-les el més aviat possible a la secretaria de la Comissió, Montcada, 31, primer, segona, Escola Catalana.

Els orfeons «Montserrat» i «Mossen Cinto», amb elements de l'Orfeó Català, dirigits pel Mtre. Pérez Moya, cantaran la missa d'estil gregorià «Cum jubilo». Els esmentats orfeons assistiràn a la festa amb llur sepyera.

Al teatre de la Joventut Nacionalista de Sant Boi, a les quatre de la tarda, tindrà lloc un acte nacionalista, a càrrec dels alumnes de l'Esbart de Rapsodes de l'Ateneu Enciclopèdic Popular de Barcelona, i diversos oradors d'Acció Catalana, federals catalans i representants de l'Ajuntament de Barcelona, Diputació i el diputat pel districte, senyor Massó.

A la nit, a l'esmentat teatre, es representarà el drama de N'Angel Guimerà «Maria Rosa», i «Gent d'ara» d'En Còca Vallmajor.

La Companyia del ferrocarril de la Riera de Magoria facilitarà a la Comissió un tren especial que probablement sortirà a les nou del matí de la dita estació i tornarà de Sant Boi a la una de la tarda.

S'està gestionant perquè el conegut aviador Armangué visiti aquell dia la vila amb un aeroplà, essent portador de ramells de flors que es col·locaran al damunt de la tomba.

La Comissió espera que totes les entitats i corporacions assistiran, per a donar-li més relleu, a l'acte d'inauguració de col·locar damunt la tomba rams o branques de flor, boix, flors i roure, com a homenatge pòstum als màrtirs que defensaren les llibertats de Catalunya en el si de la ciutat de Barcelona l'any 1714.

S'han editat unes targetes de convit per a repartir-les dintre pocs dies, junt amb el cartell-crída, a totes les entitats nacionals que han ofert donatius.

POMELLS DE JOVENTUT

El Directori dels Pomells de Joventut de Catalunya fa arribar als Pomells que l'any passat portaren ofrenes al peu de l'estàtua d'En Rafael Casanova, que poden passar a recollir les cintes a la Redacció d'«Amfóra», (Angels, 22 i 24), on els seran tornades.

Com ja s'ha dit en les circulars trameses, el dia 11, a dos quarts de vuit del matí, se celebrarà una missa a la parroquia de Sant Pere de les Puel·les, que dirà el Rnd. Delfi Tupet, en sufragi dels màrtirs de 1714.

En sortir s'anirà a l'emplaçament de l'estàtua d'En Rafael Casanova, on tots els Pomells amb el Directori i les pedacions d'«En Estel·la» i «Amfóra» al davant, faran ofrenes de flors i branques de roure i flor a l'heroi conseller. Seguidament el fundador dels Pomells de Joventut, En Josep Maria Folch i Torres, dirgirà la paraula als reunits, cantant-se després l'Himne dels Pomells de Joventut.

EL PLEBISCIT

Moltes són les adhesions que s'han rebut fins ara a la Secció Permanent de Propaganda del Centre Autonomista de dependents del Comerç i

ALS SUSCRIPTORS DE EDITORIAL CATALANA, S. A. I A TOTS ELS NOSTRES LLEGIDORS

Enquadrernem en tela tots els volums sortits de les nostres BIBLIOTECA LITERÀRIA i BIBLIOTECA CATALANA

Enquadrernació i tapes: 2 pessetes

Tenim un bon estoc de llibres de les dues biblioteques ja enquadrernats en tela a 4'50 pessetes l'exemplar

de la indústria per l'acte d'afirmació nacionalista del 10 de setembre. Hi ha ajuntaments i entitats que encara no han rebut manifestos ni fulles contint la «determinació» degut al desvailellament dels correus, i ens escriuen demanant-ne. L'esmentada Secció té cura de trametre'ls immediatament a tothom que en sol·liciti en la forma que se li indiqui.

La «Declaració» que s'ha de fer, és la següent:

«Proclamem» el fet de Catalunya-Nació.

«Reclamem» per a la Nació Catalana el dret de regir-se per un Govern propi.

«Declarem» la voluntat del nostre Poble d'ajudar a la immediata institució d'aquest Govern el qual ha de conduir la Nació Catalana a complir els seus destins en la Història dels pobles.

Com a nota aclaratòria cal fer constar que en aquest grandios acte hi poden pendre part, millor dit, es forçós que hi prenguin part tots aquells catalans que no estiguin conformes amb l'actual situació de Catalunya i vulguin l'establiment d'un règim de llibertat i de justícia en consonància amb les nobles aspiracions d'un poble que té tradició, un dret, una llengua, unes lleis pròpies i una vida actual que batega a l'uníon dels pobles moderns.

Una festa d'infants

L'Ateneu Nacionalista Verdader ha organitzat aquesta festa pel propi diumenge, dia 3, a dos quarts de cinc de la tarda, a l'estatge de l'Orfeó Gracienc, la qual va dedicada als infants de les Colònies Escolars de Barcelona.

L'execució del triat programa és a càrrec de l'Escola Infantil de Declamació de l'esmentada entitat.

La creació d'aquesta Escola Infantil de Declamació fou empresa tenint sempre com a finalitat exclusiva fer obra de cultura i patriotisme.

En aquesta diada l'Escola inaugura oficialment les seves tasques, la que fins a la data totes les representacions que havia donat ho foren en el propi estatge social.

A tan simpàtica festa han enviat donatius les entitats i personalitats: Circol de Caçadors, 100 ptes.; Marqués d'Alfella, 25 ptes.; Antoni Giménez, 25 ptes.; Francesc Salles, 50 ptes.; Manuel Mundó, 25 ptes., i molts altres.

Les adhesions rebudes fan ja preveure un èxit; l'ampla sala d'espectacles de l'Orfeó no podrà, a ben segur, contenir la gentada que acudirà en aquesta festa d'infants.

Embarcament de tropes

En l'ordre de la plaça d'ahir es deia que avui, a les 10'20, arribaran amb el correu de França, procedents de Figueres, 365 individus del regiment de Sant Quintí, els quals passaran a la caserna del primer regiment de muntanya, on perduran el raxó.

A dos quarts de dues arribaran individus del regiment d'Aragó i 15 soldats del regiment de pontoners.

A les tres de la tarda estaran formats al moll de l'estació marítima contingents dels regiments de Badajoz, Alfons XII, Estella, Intendencia,

primer de muntanya, pontoners i Sant Quintí, per a embarcar en el «Guillermo Sorolla», destinats a Cuba i Larraix.

Els esports

CAMPIONATS D'EUROPA DE REM

L'equip nacional del vuit que ha de lluitar els dies 9 i 10, està executant els seus darrers entrenaments; fa dies que ha estat substituït S. Frick, al qual la seva racionalitat suïssa el priva de defensar els nostres colors, per Vila (LL), en l'importantíssim càrrec de marca. Encara que és molt de doldre que el nostre equip no hagi pogut comptar en aquests moments amb la valuosíssima cooperació de tan otable bogador, a qui els nostres «rowingmen» druen gran febreixença, talem fe que el seu substitut, identificat ja amb la biga d'ell, sabrà imprimir a l'equip l'estil i el valor que emanen vegades han fet considerar a En Vila (LL), com un dels millors remers catalans.

El quatre es troba també donant fe que podríem dir-ne el coup de la fin, en els seus entrenaments. Hom recorda que aquest equip és format per elements dels més antics dels que actualment practiquen el rem, i ben meregut tenen l'honor de poder representar el nostre esport en la més important manifestació del «Rowing» europeu.

L'actualitat social

VAGA ACABADA

Els obrers de la fàbrica Llobet i Guerra, de Calella, que feia temps estaven en vaga, han entrat al treball.

LA VAGA DE FIGOLS

La vaga de minaires de Figols segueix igual. Aquesta setmana es farà una reunió dels obrers i l'empresa, sota la presidència del delegat de qüestions socials del Govern civil, per a veure d'arreglar el conflicte.

PROTESTA

L'Ateneu Enciclopèdic Popular ha cursat el telegrama següent:

«Senyor president del Consell de ministres.

Protestem energicament continuació atemptats, més lamentables revestint caràcter persecució lliure expressió d'idees. Urgeix retorn predominant Dret civilitzat. — President, Jaume Agudé.»

EL TANCAMENT DE LES BOTIGUES

Entre els molts elements que s'han adherit a la protesta iniciada pel president de la Federació Monàrquica Autonomista del districte sisè, senyor Mir i Bull, en defensa dels interessos dels industrials, als quals ha imposat multes per tenir l'establiment obert després de les set del vespre, per tenir son estatge dintre de la botiga, hi figura la següent de la Defensa d'Industrials i Comerciants de Sant Martí de Provençals, que diu així:

«En reunió celebrada per la Junta directiva el dia d'ahir, es va acordar, per unanimitat, felicitar particularment a vostè i en el seu nom

a l'entitat, que tan dignament presideix, per al telegrama que ha dirigit al ministre del Treball, com a protesta del procedir de la Comissió Mixta, pregant-li que en bé de tots prossegueixi, vostè aquesta campanya i accepti la modesta i incondicional adhesió d'aquesta entitat. — President, Enric Alemany; secretari, Joan Roca.»

DE L'ASSASSINAT D'EN DATO

El jutge especial de Madrid, senyor Escalera, que instrueix el sumari per l'assassinat de don Eduard Dato, ha remès un exhort al jutge dega dels d'aquesta capital, demanant l'ajuda del registres civils de diversos processos en el dit sumari, i que es practiquin diverses diligències.

EXPULSIÓ

Han arribat procedents de Madrid dos subdits italians, indocumentats, que s'han embarcat cap al seu país per haver-se decretat llur expulsio.

D'UN ASSASSINAT FRUSTRAT

Pel Jutjat del Nord, s'ha donat per acabat el sumari que instruí per assassinat frustrat del comissari de policia, don Honorio Inglés, comès la nit del 20 de juliol propassat. Estan presos i processats per l'esmentat delicte els germans Fermi i Jaume Grael.

SENSE NOTICIES

Anit va rebre els periodistes l'oficial major del Govern civil, senyor Azcárraga, el qual havia tornat del balneari de Cestona. Ha dit que no tenia cap notici per donar.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a set: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat, a onze de la vetlla.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc Municipal. Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

— Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 257, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a ment també es pot visitar els dies festius.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

— Del Consell de Foment (Aragó, número 257, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els d'umenges.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona. De Protocol: Notariat, 1.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Obert de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Provincial Universitària. — Obert de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Obert, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els d'umenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

Dels Museus Artístics (especial de Art): Obert de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Maria, 18 i 20). — Obert de les vuit a les deu del vespre.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Obert tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una i (llevat els dissabtes).

De l'Associació de la Premsa Diària (Canuda, 13): De sis a vuit del vespre.

Biblioteca especialitzada en matèries tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

Arús. — Obert de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan 26, principal.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Obert els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit, els d'umenges, de deu a una.

Biblioteca pública per a cecs. Passeig de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Sardanes

PER A AVUI

Nit, a les deu. — Davant de les Drassanes, i organitzada per Foment de la Sardana de Barcelona, hi haurà una audició de sardanes a càrrec de la cobla Barcino.

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago e intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tónico, ayuda a las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

las acedias, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime los cólicos, quita la diarrea y disenteria, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago e intestinos, el enfermo come más, digiere mejor y se fortalece. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID Se remite folleto a quien lo pide

El Dr. Estapé

s'ha fet càrrec del seu consultori clínic. — TRASPALAU, 11.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 31

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor alemany «Mosel», d'Hamburg, amb càrrega general.
 Vapor belga «Garone», d'Anvers, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 212 passatgers.
 Vapor espanyol «Cabo Cervera», de Santander, amb càrrega general i 11 passatgers.
 Vapor espanyol «Sac 2», de Florida Tampa, amb fosat.
 Vapor noruec «Einar Jarl», de Londres, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Canalejas», de València, amb càrrega general i passatgers.
 Vapor espanyol «Mont-Sen», d'Algúlls i escales, amb càrrega general.
 Vapor interaliat «Bellenden», de València, amb càrrega general.
 Vapor noruec «Activ», de Bilbao, amb bacallà.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Cabo Roca», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
 Vapor espanyol «Tambre», amb càrrega general, cap a Las Palmas i escales.
 Pailebot espanyol «Teresa», amb càrrega general, cap a Palamós.
 Vapor americà «Jonar», amb càrrega general, cap a València.

VAIXELLS SORTITS:
 Vapor espanyol «Ampurdanés», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
 Vapor espanyol «Cataluña», amb càrrega general, cap a Pasajes i escales.
 Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
 Vapor espanyol «Dillune», de trànsit, cap a Cartagena.
 Vapor espanyol «Cabo Coronas», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Bergantí goleta italià «Luigi Porzi», en llast, cap a Gènova.
 Vapor espanyol «Nalón», en llast, cap a San Esteban de Pravia.
 Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Mahón.
 Vapor holandès «Fatuna», de trànsit, cap a Tarragona.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Hamburg, 28 d'agost. — El vapor nord-americà «Saint Paul», en viatge de Nova York cap a Hamburg, ha topat al canal de Cuxhaven amb el vaixell auxiliar holandès «San Antonio», en viatge de Sundsvall al Marroc, amb càrrega de fusta. El «San Antonio» ha estat remolcat a Cuxhaven, enfonsant-se. El «Saint Paul» ha prosseguit el seu viatge, desconeixent-se'n les avaries que hagi pogut tenir.

St. Albans Head, 28. — S'ha cremat un petit vapor de tres pals davant del port. La tripulació ha estat auxiliada i recollida dels botes, on s'havia refugiat, pel remolcador de l'almirallat «Pilot», que ha sortit de Weymouth, i el vapor «Western Coast», que ha sortit de St. Albans Head.

Dardanel, 28. — El vapor anglès «Lord Erskine», que havia encallat, ha pogut surar després de descarregar 300 tones de mercaderies.

Quebec, 28. — El vapor anglès «Bo-luchistan» ha varat al riu Sant Llorenç, resultant amb greus avaries, i quedant en situació molt perillosa. Li han estat tramesos auxilis.

Reval, 28. — El vapor holandès «Theodora», que havia encallat en sortir del port, ha pogut surar. Ha estat remolcat al port, on s'han reparat les avaries que té a l'hèlix i a les bogues.

FARINES

Extra, a 65 pessetes els 100 quilos.
 Rodona, a 64 pessetes els 100 quilos.
 Extra força, a 76 pessetes els 100 quilos.

DESPULLES

Número 4, a 25 pessetes els 60 quilos.
 Segones, a 21 pessetes els 60 quilos.

BORSA DE BARCELONA

31 d'agost de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de setembre: Es fa de Nords de 65'00 a 66'05 i a 65'90, Alacants de 65'95 a 66'00 i a 65'90, Andalusos a 53'90, Colonials de 65'00 a 65'25, i accions Aigües de Barcelona de 108'75 a 109'50 i a 109'35.
 A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 65'60 a 66'25, Alacants de 65'80 a 66'20 i a 66'10, Andalusos a 54'00 i a 53'95, Caceres a 34'55, Colonials a 65'35 i a 65'25, Filipines a 200'00, Platas a 46'50, i Aigües de Barcelona a 108'50.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7% 1921, a 99'25.
 Barcelona Traction and Light Power 7% 1925, a 105'50.
 Barcelonesa de Navegació 6% 1900, a 60'00.
 Obligacions Espanyola Colonització 6% 1900, a 93'00.
 Eléctrica del Cinca 6% 1900, a 84'25.
 Grans Molins Bascos 6% 1900, a 95'00.
 Aceros Sant Martí 7% 1900, a 59'50.
 Mines de Potassa «Saria» 7% 1900, a 100'50.
 Trasatlántica 6 per 100, «noves», a 104'75.
 Teneria moderna 7 per 100, a 98'50.
 Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'25.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tresor v. 5% gener 1924		B. Almansa		B. Segovia		B. Almansa		B. Segovia	
		Febrer		A102'85		A102'85					
		B102'85									
Paris, xec.	publicat	46'50									
Londres, xec.	publicat	28'50									
Berlin, xec.	publicat	0'50									
Vienna, xec.	publicat	0'125									
Roma, xec.	publicat	23'33									
Gènova, xec.	publicat	0'00									
Zurich, xec.	publicat	122'90									
Nova York, xec.	publicat	8'45									
Corones sueques, París.	publicat	303'50									
Corones sueques, Londr.	publicat	168'15									
Dèntes Estat											
Interior	A.	71'70									
	B.	71'93									
	C.	71'93									
	D.	71'70									
	E.	71'75									
	F.	71'75									
	G.	71'25									
Exterior	A.	87'60									
	B.	87'60									
	C.	87'60									
	D.	87'70									
	E.	87'70									
	F.	88'10									
	G.	88'25									
Amortit 5%	A.	99'65									
	B.	99'65									
	C.	99'65									
	D.	99'65									
	E.	99'65									
	F.	99'65									
	G.	99'65									
Amortit 3%	A.	95'60									
	B.	95'60									
	C.	95'60									
	D.	97'40									
	E.	97'40									
	F.	97'40									
	G.	97'40									
Tres. 5% v. Juliol 1923	A.	102'85									
	B.	102'85									
	C.	102'85									
	D.	102'85									
	E.	102'85									
	F.	102'85									
	G.	102'85									
Tres. 5% v. gener 1924	A.	103'25									
	B.	103'25									
	C.	103'25									
	D.	103'25									
	E.	103'25									
	F.	103'25									
	G.	103'25									

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.
 Cotització: Francs, 49'50; suïssos, 122'90; belgues, 47'15; lliures, 28'50; liras, 28'30; dolars, 8'45'00; marcs, 0'50'00 i coronas, 0'01'25.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 66'20, Alacants a 66'00, Andalusos a 53'90, i Colonials a 65'25.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, no hi ha comparació.

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'30 de Nords, 0'10 d'Alacants i 0'05 d'Andalusos.

REBLEI

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool		Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible		13.68	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:							
Octubre		12.89	12.85	00.00	00.00		12.96
Gener		12.86	12.82	00.00	00.00		12.73
Març		12.60	12.57	00.00	00.00		12.63
Maig		12.51	N.	00.00	00.00		12.56
Juliol		12.39	00.00	00.00	00.00		00.00
Alexandria		Octubre	Des.	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Asmhoum		26.50	27.35	Nov.	17.40	00.00	00.00
		Nov.	Gener	Nov.	17.55	00.00	00.00
Sakellaridis		38.40	37.30				
Nova York		Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA		
Disponible		22.80	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:							
Octubre		22.52	22.59	22.60	00.00		00.00
Desembre		22.64	22.71	00.00	00.00		00.00
Gener		22.51	22.60	22.59	00.00		00.00
Març		22.55	22.63	00.00	00.00		00.00
Maig		22.45	00.00	00.00	00.00		00.00
Nova Orleans		Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA		
Disponible		00.00	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:							
Setembre		21.66	00.00	00.00	00.00		00.00
Octubre		22.16	00.00	00.00	00.00		00.00
Desembre		22.16	00.00	00.00	00.00		00.00
Gener		22.05	00.00	00.00	00.00		00.00
Març		22.07					00.00

Barcelona, 31 d'agost de 1922.

Terceres, a 20 pessetes els 60 quilos.
 Quarts, a 15 pessetes els 60 quilos.
 Segó, a 3'50 pessetes la quartera.
 Segoné, a 4 pessetes la quartera.

El Casal dels Lleydatans

Nombroses personalitats lleysdatanes resideixen a Barcelona han coincidit en la iniciativa de fundar en aquesta ciutat una associació anomenada Casal dels Lleydatans, i a aquest efecte han dirigit una crida a tots els lleysdatans domiciliats a Barcelona perquè se subscriuguin al projecte.

Les finalitats d'aquesta associació seran les que s'indiquen en les següents seccions:

Informació: Direccions, guies i ensenyaments de totes classes per als forasters.

Cultura: Conferències, concursos, biblioteca, folklore, periòdics de la província, etc.

Expansió social: Informes comercials, personals, etc., assumptes administratius, judicials, girs, cobraments, etc.

Mutualitat: Borsa del treball, malalties, beneficència, etc.

Cooperativa: Articles de primera necessitat, repartiment a domicili.

Diversions: Esports, festes, balls i cançons típiques d'aquelles comarques.

Creiem que el propòsit dels organitzadors del Casal dels Lleydatans serà coronat per l'èxit i que a l'obra cultural i social de l'Ateneu Empordanès i Casal Tarragoní s'hi ajuntarà la nova associació dels fills de l'antiga «Herda».

Excursionisme

La Secció Excursionista del Foment Marítim anuncia per al dia 3 una excursió a Mataró, Argemona, Castell de Burriach, Orrius, La Roca, i Granollers.

Sortida, a les cinc del matí, de l'estació de França.

Sarribarà a Granollers a les tres de la tarda, per a poder presenciar el partit de futbol entre el Barcelona i el Martinec.

Cal portar-se la minestra.

L'Agrupació Excursionista Júpiter ha organitzat per al vinent diumenge la primera excursió dedicada als infants, a Horta, Sant Genís, Tibidabo i Vallvidrera, visitant-se la Mentora Alsina i l'Observatori Fabra.

A aquesta excursió hi poden concórrer també les escoles de la barriada, inscrivint-se anteriorment.

Sortida, a les sis del matí, del seu estatge social.

El dia 17 de setembre celebrarà el Grup Excursionista Barceloneta, S. de la J. N. de la Barceloneta, Sant Miquel, 3, el seu primer apic en commemoració del seu aniversari, a la vegada que s'estrenarà el seu artístic bander d'excursió, celebrant-ho a la serra de Sant Llorenç del Munt (regió septentrional).

Oportunament, la comissió organitzadora donarà, mitjançant la premsa, més extensos detalls.

El Grup Excursionista i Esportiu Andorra vinent diumenge farà una ex-

curció cap a Olesa de Montserrat, la Puda, el Cairat, Les Escalles, la Santa Cova, els Misteris, el monestir de Montserrat, els Degotalls i a Santa Cúlia.

Sortida, a les sis del matí per la Riera de Magoria.

Festes Majors

A SANTA COLOMA DE GRAMANEI

Durant els dies 2, 3, 4 i 5 de setembre celebrarà aquesta vila la festa major.

Dia 2 de setembre: Tarda, tritlleig de campanes, aviada de morterets i repartiment de bons als pobres, i a la nit, concerts al quiosc Naconet, de la plaça de la vila.

Dia 3: Matí, aviada de morterets, celebració d'un solemniat ofici a l'església parroquial, choreja per cantaires de Barcelona, amenitzats per l'orquestra Catalònia, confiant-se el paregí al reverend P. Lishona, amb assistència de les autoritats locals, essent acompanyats per la col·la Catalònia, executant aquesta al migdia una audició de sardanes, a la plaça de la Vila.

A dos quarts de quatre, curses de bicicletes, organitzades per la Lliga Nacionalista.

A les quatre, la Lliga de Defensa de l'Arbre Fruiter celebrerà una gran cavalcada, en honor de la reina de la festa i cort d'amor, la qual recórrerà les principals vies de la població, sortint de la Casa de la Vila, amenitzada per la banda Boré, de Barce-

